DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 17. SEPTEMBER 1981 [1]

Jean Leclercq
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

»Forhenværende tjenestemænd: kontrakter om foretagelse af undersøgelser«

Forenede sager 28 og 165/80

Sammendrag

Tjenestemænd — søgsmål — akt der indeholder et klagepunkt — begreb — afgørelse fra en institution vedrørende indgåelse af kontrakter med tredjemand om foretagelse af undersøgelser — ikke omfattet

(Tjenestemandsvedtægten, art. 90 og 91)

En afgørelse, som generelt vedrører forvaltningen af bevillinger til indgåelse af kontrakter om foretagelse af undersøgelser med personer eller selskaber uden for en institutions tjenestegrene kan ikke betragtes som en akt, der indeholder et klagepunkt imod en forhenværende tjenestemand efter vedtægtens artikel 91.

I de forenede sager 28 og 165/80

JEAN LECLERCQ, forhenværende tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, boende i Bruxelles, ved advokat Marcel Slusny, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat E. Arendt, 34 B, rue Philippe-II,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Kommissionens juridiske konsulent Raymond Baeyens, som befuldmægtiget, bistået af advokat J. C. Denoncin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Cervino, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

1 — Processprog: Fransk.

angående antagelse til realitetsbehandling på nærværende trin af to sager, der er anlagt i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90,

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans, dommerne A. O'Keeffe og G. Bosco,

generaladvokat: S. Rozès
justitssekretær: A. Van Houtte

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. Jean Leclercq tiltrådte i 1958 tjenesten ved Euratom-Kommissionen. I 1963 blev han udnævnt til kontorchef med virkning fra 1. januar 1962. Han var senest, siden 1. april 1971, placeret i stillingen som kontorchef for afdelingen »Energipolitik« under Generaldirektoratet for energi.

Leclercq søgte om og fik bevilget udtræden af tjenesten i medfør af forordning nr. 2530/72 samt ydelse af godtgørelser i perioden 1. juli 1973 — 31. januar 1984 i henhold til forordningens artikel 3, stk. 1.

2. Ved skrivelse af 13. juli 1979, indgået til Kommissionen den 19. juli 1979, meddelte Leclercq generaldirektøren for personale og administration, Pierre Baichère, at han som selskabsdeltager havde »medvirket ved stiftelsen af den uafhængige rådgivende virksomhed SCIENCE«, og at dette selskab havde fået afvist »en kontrakt, som det havde udfærdiget på initiativ af den interesserede tjenestegren: Generaldirektoratet for energi«. Denne »afvisning ... der skyldes en henstilling fra Det rådgivende Udvalg for Undersøgelser ...«, »påfører

[SCIENCE] et direkte tab.« Skrivelsen vat bilagt en kopi af en skrivelse af 22. juni 1979 fra direktøren for anpartsselskabet SCIENCE, Léon Valette, til generaldirektøren for budgetter.

Ved skrivelse af 19. oktober 1979 svarede generaldirektøren for personale og administration, at »i henhold til en ny afgørelse truffet af Kommissionen i november sidste år, er Generaldirektoratet for budgetter ikke længere beføjet til at lade undersøgelser foretage af selskaber eller sammenslutninger med direkte eller indirekte deltagelse af forhenværende tjenestemænd, som endnu er tilknyttet institutionen vedtægtsmæssigt og økonomisk. Det drejer sig således om en foranstaltning, der finder generel anvendelse, og som altså ikke direkte er rettet mod det pågældende selskab eller mod de forhenværende tjenestemænd, som er deltagere i selskabet«.

3. Den 18. januar 1980 indbragte Leclercq en klage i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, rettet »mod de af Baichère i dennes skrivelse af 19. oktober 1979 meddelte afgørelser« og med det formål »at opnå 1) en omgørelse af den generelle afgørelse fra november 1978, for så vidt angår forbudet mod fremover at indgå kontrakter om foretagelse af undersøgelser med selskaber eller sammenslutninger med deltagelse af Kommissionens forhenværende tjenestemænd, og 2) omgørelse af afgørelsen om ikke at indgå en kontrakt om solenergi med anpartsselskabet SCIENCE, hvortil klageren er knyttet som aktiv selskabsdeltager«, og ligeledes« om nødvendigt ... annullation af de nævnte afgørelser«.

Ved stævning af 16. januar 1980, registreret på Domstolens justitskontor den 18. januar 1980, har Leclercq anlagt sag 28/80.

Da Leclercq ikke modtog svar på klagen af 18. januar 1980, har han ved stævning af 10. juli 1980, registreret på Domstolens justitskontor den 14. juli 1980, anlagt sag 165/80 med samme genstand som sag 28/80.

Kommissionen har i medfør af procesreglementets artikel 91, stk. 1, henstillet til Domstolen at tage stilling til formaliteten uden at indlede behandlingen af realiteten.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling vedrørende formaliteten uden forudgående bevisførelse.

Ved kendelse afsagt af Domstolens første afdeling den 26. marts 1981 er sagerne 28/80 og 165/80 blevet forenet under retsforhandlingerne og domsafsigelsen.

II — Parternes påstande

I begge sager har *sagsøgeren*, på dette trin af sagens behandling, nedlagt følgende påstand:

— sagerne antages til realitetsbehandling;

— modparten pålægges en frist for indgivelse af svarskrift;

— spørgsmålet om sagens omkostninger udsættes.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

i sag 28/80:

— sagen afvises;

— sagsøgeren tilpligtes af afholde sine egne omkostninger;

i sag 165/80:

— sagen afvises;

— sagsøgeren tilpligtes af afholde sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

Kommissionen har indledningsvis oplyst, at anpartsselskabet SCIENCE (Société de Consultants Indépendants et Neutres de la Communauté européenne) med hjemsted i Bruxelles blev stiftet den 6. september 1973. De tre stiftere var forhenværende tjenestemænd ved Kommissionen, der var fratrådt tjenesten i medfør af Rådets forordning nr. 2530/72 af 4. december 1972.

For begge sagers vedkommende har Kommissionen anført, at sagerne ikke kan antages til realitetsbehandling på grund af manglende søgsmålsinteresse, eller da der ikke foreligger nogen akt indeholdende et klagepunkt. Der består nemlig ikke i de foreliggende sager nogen individuel konkret eller direkte forbindelse mellem sagsøgeren og de af Kommissionen trufne generelle afgørelser i forbindelse med forvaltningen af forskningsbevillinger, og som har fundet anvendelse på anpartsselskabet SCIENCE, der er en fra sagsøgeren forskellig juridisk person. Kommissionen understreger, at de generelle afgørelser blev truffet den 26. juni 1974 (og ikke i 1978), og at de har følgende ordlyd: »Bortset fra undtagelsestilfælde og udtrykkelig dispensation fra Kommissionen må der ikke indgås kontrakter om foretagelse af undersøgelser med forhenværende tjenestemænd, som endnu er knyttet til Kommissionen i økonomisk henseende«.

Kommissionen har anført, at *sag 28/80* ligeledes bør afvises, da der ikke foreligger en forudgående administrativ klage, der er blevet afvist udtrykkeligt eller stiltiende.

I *sag 165/80* har Kommissionen oplyst, at sagsøgeren efter anmodning fra generaldirektorat IX, c, afdelingen for »samordning og forberedelse af publikationer« og især generaldirektorat X »Talsmandens gruppe og Generaldirektoratet for information« har udarbejdet nogle brochurer og skrevet nogle artikler. Udgifterne, der beløb sig til hhv. 5 000 BFR, 15 000 BFR, 35 000 BFR og 55 000 BFR, blev debiteret sig konto 2720 (information, udbredelse) og konto 2730 (ungdomsoplysning) i det almindelige budget, sektion III: Kommissionen, afsnit 2, kap. 2-7 (publikations- og informationsudgifter).

For så vidt angår de faktiske omstændigheder, har *sagsøgeren* anført, at der ikke er forskel mellem kontrakter indgået med SCIENCE før den 26. juni 1974, nemlig den 19. december 1973 (kontrakt 084-73-12 EF 1-B), og de kontrakter, der senere er indgået med SCIENCE (kontrakter af 19. januar 1977 og 18. juni 1978). Der er især ingen forskel mellem kontrakter om undersøgelser, rekvisition af undersøgelser og konkrete forskningskontrakter.

Endvidere er der i øjeblikket virksomheder, der har modtaget kontrakter om undersøgelser, og som samarbejder med forhenværende tjenestemænd.

Sagsøgeren har bestridt, at sagerne 28/80 og 165/80 må afvises på grund af manglende søgsmålsinteresse, eller da

der ikke foreligger en akt indeholdende et klagepunkt.

Søgsmålsinteressen er forskellig fra sag til sag, idet den er afhængig af forholdet mellem sagsøgeren og den anfægtede foranstaltning. Den ikke offentliggjorte generelle foranstaltning og dens anvendelse på SCIENCE påvirker sagsøgerens situation, idet hans mulighed for at modtage udbytte fra selskabet afhænger af dettes overskud. Sagsøgeren fratages ligeledes muligheden for at få arbejde i selskabets navn.

For så vidt angår sag 28/80, har sagsøgeren anført, at hans skrivelse af 13. juli 1979 til Baichère bør betragtes som en klage i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 4. juni 1981 har parterne afgivet mundtlige indlæg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 9. juli 1981.

Præmisser

1 Ved stævninger, indleveret til Domstolens justitskontor hhv. 18. januar og 14. juli 1980, har Jean Leclercq, forhenværende tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, anlagt to sager i medfør af bestemmelserne i tjenestemandvedtægten med påstand om annullation af den afgørelse, som var blevet ham meddelt i skrivelse af 19. oktober 1979 fra Kommissionens generaldirektør for personale og administration, P. Baichère, samt af Kommissionens afgørelse af november 1978, hvortil nævnte skrivelse henviste.

2 Baichère's skrivelse, der indgår i de to sager, var svar på sagsøgerens skrivelse af 13. juli 1979, hvori denne forklarede, at han kort efter at være fratrådt tjenesten ved Kommissionen i juli 1973 medvirkede ved stiftelsen af den uafhængige rådgivende virksomhed SCIENCE, hvis anpartshavere dels var forhenværende tjenestemænd ved Kommissionen, dels andre personer af forskellig nationalitet; skønt han ikke var aktiv selskabsdeltager, blev han holdt underrettet om selskabets aktiviteter; selskabet havde fået afvist en kontrakt om undersøgelser, som det havde udfærdiget på initiativ af den interesserede tjenestegren, Generaldirektoratet for energi; i henhold til de af

SCIENCE indhentede telefoniske oplysninger skyldtes denne afvisning, at selskabet beskæftigede forhenværende tjenestemænd, der fortsat havde tilknytning til Kommissionen i økonomisk henseende. Sagsøgeren meddelte i sin skrivelse, at han fandt denne begrundelse »overraskende«, og han bad Baichère gribe ind for at undgå en konflikt, da afvisningen af kontrakten påførte SCIENCE et direkte tab.

3 I sin svarskrivelse af 19. oktober 1979 beklagede Baichère, at han ikke kunne fremkomme med et gunstigt svar. Han meddelte, at »i henhold til en ny afgørelse truffet af Kommissionen i november sidste år, er Generaldirektoratet for budgetter ikke længere beføjet til at lade undersøgelser foretage af selskaber eller sammenslutninger med direkte eller indirekte deltagelse af forhenværende tjenestemænd, som endnu er tilknyttet institutionen vedtægtsmæssigt og økonomisk«.

4 Parterne har under retsforhandlingerne erkendt, at den »nye afgørelse«, som Baichère's skrivelse henviser til, i virkeligheden var en afgørelse, som Kommissionen havde truffet den 26. juni 1974. Domstolen opfatter sagerne som en anfægtelse af denne afgørelse såvel som af afgørelsens anvendelse på selskabet SCIENCE i henhold til Baichère's skrivelse.

5 I to særskilte dokumenter, indgivet hhv. 14. marts og 19. september 1980, har Kommissionen fremsat to afvisningspåstande og anmodet Domstolen om at tage stilling til formaliteten uden at indlede behandlingen af realiteten.

Formaliteten

6 Ifølge Kommissionens oplysninger, der ikke er blevet bestridt af sagsøgeren, vedrørte Kommissionens afgørelse af 26. juni 1974 forvaltningen af forskningbevillinger og havde følgende ordlyd: »Bortset fra undtagelsestilfælde og udtrykkelig dispensation fra Kommissionen må der ikke indgås kontrakter om foretagelse af undersøgelser med forhenværende tjenestemænd, som endnu er knyttet til Kommissionen i økonomisk henseende.«

7 En sådan afgørelse, som generelt vedrører forvaltningen af bevillinger til indgåelse af kontrakter om foretagelse af undersøgelser med personer eller selskaber uden for Kommissionens tjenestegrene kan ikke betragtes som en akt, der indeholder et klagepunkt imod en forhenværende tjenestemand efter vedtægtens artikel 91.

8 For så vidt Baichère's skrivelse af 14. oktober 1979 ikke skal betragtes som en simpel oplysning fra en tjenestemand ved Kommissionen til en forhenværende kollega, men derimod som indeholdende en afgørelse om at afvise en kontrakt om undersøgelser i medfør af Kommissionens afgørelse af 26. juni 1974, er denne afvisning rettet mod selskabet SCIENCE og ikke mod sagsøgeren; sagsøgeren berøres altså hverken umiddelbart eller individuelt.

9 De to sager må derfor afvises, uden at det er nødvendigt at tage stilling til Kommissionens anbringende om, at sag 28/80 bør afvises, da der ikke er indgivet en forudgående klage.

Sagens omkostninger

10 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Ifølge procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne i sager vedrørende ansatte ved Fællesskaberne imidlertid selv de af dem afholdte udgifter.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. Sagerne afvises.

2. Hver part bærer sine omkostninger.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. september 1981.

For justitssekretæren

J. A. Pompe
Assisterende justitssekretær

T. Koopmans
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT S. ROZÈS FREMSAT DEN 9. JULI 1981 [1]

Høje Domstol.

Parterne i nærværende sag er Kommissionen og Jean Leclercq, en af dens forhenværende tjenestemænd.

1. Leclercq tiltrådte den 15. marts 1958 tjenesten ved Kommissionen for Det europæiske Atomenergifællesskab. Fra 1962 var han ansat som kontorchef ved denne Kommission, senere ved den fælles Kommission for Fællesskaberne. I 1973 ansøgte han om og fik bevilget anvendelse af en foranstaltning til udtræden af tjenesten i henhold til artikel 2, stk. 3, første afsnit, i Rådets forordning nr. 2530/72 af 4. december 1972 om indførelse af særlige og midlertidige foranstaltninger vedrørende ansættelse af tjenestemænd i De europæiske Fællesskaber som følge af nye medlemsstaters tiltrædelse samt tjenestemænds udtræden af tjenesten i disse Fællesskaber.

Som Domstolen ved, fastsætter denne forordnings artikel 3, stk. 1, til gunst for tjenestemænd, der berøres af en sådan foranstaltning, betydelige månedlige godtgørelser, der kan oppebæres, indtil tjenestemanden pensioneres, hvilket for Leclercq's vedkommende vil sige indtil 31. januar 1984.

Det skal yderligere anføres, at tre forhenværende tjenestemænd ved Kommissionen, Brinck, Siebker og Valette, der var udtrådt af tjenesten i medfør af forordning nr. 2530/72, den 6. september 1973 stiftede den rådgivende virksomhed SCIENCE (Société de Consultants Indépendants et Neutres de la Communauté européenne), der

1 — Oversat fra fransk.